

Naučná stezka PP Sítovka „MRTVÉ DŘEVO“

Stanoviště:
**HLAVNÍ
PANEL**

Vážení návštěvníci, víte, jaký význam má mrtvé dřevo v lese? To a další zajímavosti se dozvíte na naší naučné stezce věnované přírodní památce (PP) Sítovka.

Lesy nížin a pahorkatin se, na rozdíl od horských lesů, vyvíjely pod vlivem člověka po mnoho tisíc let. Jejich charakter i druhové složení společenstev rostlin a živočichů jsou tak dlouhodobě podmíněné určitou lidskou činností a jsou na ni adaptované. Bez působení člověka by les vypadal úplně jinak. Také zdejší lesní porosty, včetně těch v PP Sítovka, byly **po staletí hospodářsky využívány**, pěstované a obnovované převážně umělou obnovou, tedy výsadbou sazenic lesních dřevin.

Zvláště chráněné území PP Sítovka (12,5 ha) bylo vyhlášeno v roce 1960 a rozšířeno v roce 1983. Prvotním důvodem jeho vyhlášení byla ochrana posledních zbytků údajně původního lesního smíšeného porostu s významným zastoupením borovice lesní místního ekotypu a dubu letního, dále s lípou srdčitou a vtroušeným smrkem (dokumenty z let 1960, 1983). Ochrana přírody (OP) plánovala také sběr borových semen ze zdejších kvalitních borovic.

V následujícím období byl v dokumentech OP **předmět ochrany upravován**: ochrana smíšeného lesního porostu s významným zastoupením borovice lesní ustoupila ochraně návazné fytoocenózy a následně ochraně a podpoře nastartovaných přírodních procesů v přírodě blízkém lesním ekosystému živinově bohatého stanoviště. Přístupem OP prosazovaným na většině území se stala bezzásahovost. Ta však zapříčinila znehodnocení a zánik podstatné části pů-

vodního předmětu ochrany – porosty, a to zejména borovice, byly postiženy namnožením škůdců. **Vysoce kvalitní a cenné stromy borovice lesní postupně a téměř bez náhrady odumřely a tvoří nyní většinu stojícího nebo na zemi ležícího mrtvého dřeva.**

V souladu s požadavky pracovníků ochrany přírody se zde dále uplatňují managementová opatření, jejichž cílem je zvýšení biodiverzity chráněného území. Jedním z těchto opatření je i ponechávání většího množství mrtvého dřeva v lese.

V roce 2014 iniciovali lesníci Městských lesů Hradec Králové podrobné zmapování lesního porostu PP Sítovka, aby získali exaktní údaje o jeho stavu, vývoji i o zásobě mrtvého dřeva. **Chcete-li se o životě, krásách a zajímavostech přírodní památky Sítovka dozvědět více, přijměte pozvání na krátkou procházku naší naučnou stezkou.**

Půdy v PP Sítovka jsou na poměry královéhradeckých lesů úrodné. Jsou tvořeny vápnatým jílovcem až slínovcem z období svrchní křídy v druhohorách. Na začátku čtvrtohor pak v široké nivě Orlice docházelo vlivem záplav k překryvu této vrstvy štěrkopísky. Zatímco na některých místech tato písčová, živinově chudá vrstva dosahuje až několika metrů (například v okolí písničky Marokánka), na území PP Sítovka je velice mělká. Vyskytují se zde tak podmínky pro celou řadu dřevin, na živiny náročnějších rostlin a na nich závislých živočichů.

M Přítomnost a význam mrtvého dřeva

Jaké přínosy, ale i rizika může skrývat mrtvé dřevo v lese?

R Rostliny a živočichové

Jaké další druhy obývají zdejší les na bohatém stanovišti?

O Organismy vázané na mrtvé dřevo

Je mrtvé dřevo skutečně mrtvé?

R Stříbrný potok

...a jeho pohádkové tajemství...

